

ЛОХМАН

Наталя Володимирівна
aleks.lokhman@gmail.com

к.е.н., доцент, Донецький
національний університет
економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського

УДК 658.65:005.4

КОНСОЛІДАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В РАМКАХ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

FIELD OF INNOVATIVE ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

У статті розглянуто сутність консолідації бізнес-процесів в рамках інноваційної діяльності підприємства, визначено види та зміст консолідованих бізнес-процесів, зазначено, що бізнес-процеси мають відповідати на визначені питання щодо реалізації інноваційної діяльності на підприємстві.

В статье рассмотрена сущность консолидации бизнес-процессов в рамках инновационной деятельности предприятия, определены виды и содержание консолидированных бизнес-процессов, указано, что бизнес-процессы должны ответить на определенные вопросы при реализации инновационной деятельности на предприятии.

The article considers the essence of consolidation of business processes within the framework of innovation activity of the enterprise, defines the types and contents of consolidated business processes, states that business processes must answer certain questions regarding the implementation of innovation activity at the enterprise.

Ключові слова: інноваційна діяльність, консолідація, бізнес-процеси

Ключевые слова: инновационная деятельность, консолидация, бизнес-процессы

Keywords: innovation activity, consolidation, business processes

ВСТУП

Інноваційна діяльність сьогодні виступає рушійною силою розвитку будь-якої господарюючої системи, адже вона забезпечує впровадження НТП у практику діяльності підприємства, сприяє формуванню конкурентоспроможності підприємства, і, як наслідок, - впливає на підвищення ефективності його діяльності.

Сучасні технології бізнесу характеризуються високою динамічністю, пов'язаною з постійно змінюваними потребами ринку, орієнтацією виробництва товарів і послуг на індивідуальні потреби замовників і клієнтів, неперервним вдосконаленням технічних можливостей та загостренням конкуренції. В таких умовах в управлінні підприємствами відбувається зміщення акцентів з управління використанням окремих ресурсів на організацію динамічних бізнес-процесів [1].

Бізнес-процеси на підприємстві є різноманітними за напрямом, змістом, структурою, призначенням тощо, але усі вони мають бути задіяними при здійсненні інноваційної діяльності.

Тому сьогодні є необхідність застосовувати такий підхід до інноваційної діяльності, який би мав консолідувати усі задіяні бізнес-процеси на підприємстві.

На будь-якому підприємстві протікають бізнес-процеси, але як показує бізнес-аналіз на сьогоднішній день єдина класифікація бізнес-процесів за їх складом відсутня, що пояснюється тим, що кожна органі-

зація в залежності від розміру, ринкової направленості діяльності, широти розгляду проблеми, задач досліджень має притаманний тільки їй набір бізнес-процесів [2].

Різні автори (О. Мирошніченко, Л.О. Денисенко, О.А. Лисенко, Д.Е. Козенков, В.Є. Командровська, О.Ю. Морозенко, Л.І. Дмитришин, Чернобай Л.І. та ін.) приділяли увагу характеристиці бізнес-процесів на підприємстві.

Так, автор Лисенко О.А. в статті «Класифікація бізнес-процесів на промислових підприємствах: теоретичні аспекти» наводить основні класифікації бізнес-процесів за ознаками та видами процесів на підприємствах; проводить теоретичне дослідження класифікації бізнес-процесів промислового підприємства [3].

Автор Д.Е. Козенков також розглядає сутність бізнес-процесів, визначає їх типи та методологію їх проектування [4].

Автори В.Є. Командровська, О.Ю. Морозенко розглядають функціонування організації сучасного виробничого процесу підприємства як сукупності окремих взаємозв'язаних бізнес-процесів, пропонують визначення та групування методів їх удосконалення та своєчасного впровадження в залежності від зміни умов виробничих відносин і зовнішнього середовища [5].

В роботі Дмитришина Л.І. «Методологічні підходи до моделювання бізнес-процесів підприємства»

проаналізовано теоретичні засади та особливості бізнес-процесів підприємства, наведено характеристику методологічних підходів до моделювання бізнес-процесів, що дозволить з використанням сучасних технологій обробки інформації підвищити оперативність й ефективність економічного аналізу [6].

Таким чином, усі проаналізовані публікації містять характеристику сутності та видів бізнес-процесів на підприємстві, їх групування та моделювання, але питання визначення змісту бізнес-процесів в рамках інноваційної діяльності підприємства в дослідженій літературі відсутні.

МЕТА РОБОТИ полягає у визначенні видів і змісту консолідованих бізнес-процесів в рамках інноваційної діяльності підприємства.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічною та інформаційною основою роботи є наукові праці, матеріали періодичних видань, ресурси Internet.

При проведенні дослідження використано методи структурно-логічного аналізу, порівняння та узагальнення бізнес-процесів в рамках інноваційної діяльності підприємства.

РЕЗУЛЬТАТИ

Термін «консолідація» походить від латинського слова consolidation, що означає об'єднання, спільність, сумісність тощо і являє собою один із способів систематизації, у процесі якого декілька актів об'єднуються в одному документі [7].

Ми вважаємо, що консолідація бізнес-процесів в рамках інноваційної діяльності, – це об'єднання (спільність, сумісність) різних за змістом бізнес-процесів на підприємстві, які забезпечують реалізацію інноваційної діяльності на підприємстві (табл. 1).

Таблиця 1

Зміст консолідованих бізнес-процесів підприємства в рамках інноваційного процесу

[складено на основі [8]]

Види бізнес-процесів		Які питання вирішують	Зміст бізнес-процесів в рамках інноваційної діяльності
Функціо-нальні	НДДКР	Яким чином?	Сукупність процесів із пошуку нових ідей, їх тестування, реалізації та комерціалізації
	Виробництво		Бізнес-процеси, фокусом здійснення яких є налагодження виробництва інноваційної продукції, що має споживчу цінність для клієнта
	Фінанси		Бізнес-процеси (процедури), які пов'язані із фінансовими потоками інноваційної діяльності всередині та за межами організації
	Маркетинг		Група бізнес-процесів, які в сукупності формують інноваційну позицію компанії на ринку, взаємовідносини з клієнтами та цільовою аудиторією.
Управлінські		Хто?	Процеси, які охоплюють весь комплекс функцій управління інноваційною діяльністю на рівні кожного бізнес-процесу й бізнес-системи загалом
Стратегічні		Навіщо?	Бізнес-процеси розвитку, що виконуються з метою перенесення змін зовнішнього і внутрішнього середовища у стратегію інноваційної діяльності підприємства
Інформаційні		Чому?	Бізнес-процеси організації функціонування інформаційних потоків організації, ключова функція яких -забезпечувати процес управління інноваційною діяльністю актуальною, достовірною та релевантною інформацією.
Інвестиційні		Скільки?	Сукупність процесів, які мають на меті актуалізацію і інвестиційну підтримку інноваційної діяльності підприємства.
Логістичні		Де? Куди? Звідки?	Сукупність процесів трансформації вхідних ресурсів у вихідні результати за рахунок технології виробництва/надання послуг; процеси доставки продукції/послуг до клієнтів. Організації в рамках інноваційної діяльності
Ресурсні		За рахунок чого?	Сукупність процесів, які зорієнтовані на ефективне та раціональне використання ресурсів підприємства.
Реінжиніринг		Коли?	Процеси інжинірингу та реінжинірингу управлінських систем в рамках інноваційної діяльності з метою підвищення її ефективності. Реорганізація управління підприємством для впровадження змін в управлінську систему

Як видно з табл. 1, в інноваційній діяльності на підприємстві задіяні ряд бізнес-процесів, а саме: функціональні (НДДКР, виробництво, фінанси, маркетинг); управлінські, стратегічні, інформаційні, логістичні, ресурсні, реінжиніринг. Ці бізнес-процеси мають відповісти на важливі питання щодо реалізації інноваційної діяльності на підприємстві (яким чином?, хто?, навіщо?, чому?, скільки?, де? куди? звідки?, за рахунок чого?, коли?). Усі ці бізнес-процеси консолідуються задля безперервної результативної інноваційної діяльності.

ВИСНОВКИ

Консолідація бізнес-процесів в рамках інноваційної діяльності – це об'єднання (спільність, сумісність) різних за змістом бізнес-процесів на підприємстві (функціональних; управлінських, стратегічних, інформаційних, логістичних, ресурсних, реінжиніринг), які забезпечують реалізацію інноваційної діяльності на підприємстві.

Перспективами подальших досліджень є визначення взаємозв'язку та логічної послідовності консолідованих бізнес-процесів в рамках інноваційної діяльності підприємства.

Список використаних джерел

1. Мирошниченко О. Инновационная активность промышленных предприятий Украины: состояния и тенденции / О. Мирошниченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, серія «Економіка», 2013. - 10(151). - С.78-82

2. Денисенко Л.О. Концептуальні засади класифікації бізнес-процесів, як основи формування бізнес-системи організації / Л.О. Денисенко, С.Є. Шацька // Електронне наукове фахове видання "Ефективна

економіка", 2012. - №11. [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://www.economy.nayka.com.ua/?n=8&y=2012>

3. Лисенко О.А. Класифікація бізнес-процесів на промислових підприємствах: теоретичні аспекти / О.А. Лисенко // Університетські наукові записки. – 2013. – № 2. – С. 190-197. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2013_2_29

4. Козенков Д.Е. Проектування бізнес-процесів як основа створення архітектури підприємства / Д.Е. Козенков // Вісник СумДУ. Серія Економіка, 2011. - №3. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/23285>

5. Командровська В.Є. Бізнес-процеси підприємства: сутність та методи удосконалення / В.Є. Командровська, О.Ю. Морозенко. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/325>

6. Дмитришин Л.І. Методологічні підходи до моделювання бізнес-процесів підприємства / Л.І. Дмитришин // Моделювання регіональної економіки. – 2011. – № 1. – С. 3-9. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Modre_2011_1_3

7. Гетьман Є. Консолідація як форма систематизації законодавства України / Є. Гетьман // Вісник Національної академії правових наук України, 2015. – № 3 (82). – С.21-28

8. Чорнобай Л.І. Бізнес-процеси підприємства: класифікація та структурно-ієрархічна модель / Л.І. Чорнобай, О.І. Дума, 2015 // Економічний аналіз, 2015. - Том 22. - № 2.